

Undervisningsopplegg

- Referanseverktøy
- Workshop; litteratursøk og dokumentering av søk

Referanseverktøy

Samuel Arulanandam

SOK-2209, 16 februar 2024

Universitetsbiblioteket

Læringsutbytte

- Kjennskap til referanseverktøy
- Forståelse for hvordan de kan brukes og nytten av dem

Hva er referanseverktøy?

- Program som gjør det mulig å lagre, organisere og gjenbruke kilder effektivt
- Referansene kan importeres fra ulike nettressurser eller legges til manuelt
 - Du kan også laste inn fullteksten til aktuelle artikler
- Referanseverktøy kan brukes sammen med tekstprogrammer som f.eks.

Word

Hvorfor bruke referanseverktøy?

- De gir deg en oversikt over referanser du har brukt og er et samlingspunkt
- Du unngår å bruke mye tid på å finne frem eller lokalisere referanser
- Mye raskere prosess; du kan sette henvisninger direkte inn i teksten, har en automatisk referanseliste og kan gjenbruke kilder enklere
- Du kan velge ønskelig referansestil

Referanseverktøy

- EndNote; mine erfaringer
- Zotero; mine erfaringer
- UiTs side om [referanseverktøy](#)
 - UiTs [introduksjonskurs i EndNote 20](#) (tar ikke lang tid)
 - UiT lenke til [installering av programvare og lagring av EndNote-bibliotek](#)
 - Lenke til [installering av Zotero](#)

Om referanseverktøy er aktuelt for dere

- Kan ha en undervisning om dem, men last dem ned først og prøv dem
- Finn ut hvilken du foretrekker
- Jeg anbefaler på det sterkeste å ta i bruk en av dem

Litteratursøk workshop

Samuel Arulanandam

SOK-2209, 16 februar 2024

Universitetsbiblioteket

Systematiske litteratursøk recap

- Sist gang gjennomgikk vi systematiske litteratursøk
 - Hvordan utføre litteratursøk, effektivt organisere og holde oversikt over søkene

Læringsutbytte for dagens workshop

- **Undervisningsmålet** i dag er å gjennomføre gode søk som skal fremskape relevante litteraturresultater for bacheloroppgaven deres

Aktivitet: søkeord og litteratursøk

- I små grupper (2-3), snakk om hvordan du vil gå frem for å finne relevante kilder for bacheloroppgaven du skal skrive:
 - Har du nøkkelord? Om nei, hvilke nøkkelord kan være relevant?
 - Hvor vil du søke?
 - Hvordan vil du vurdere om du har funnet noe relevant?

Identifisere tema og sentrale elementer

- **Problemstilling:** «På hvilken måte har usikkerhetsstyringen av Grøtsund-prosjektet blitt integrert i det daglige prosjektarbeidet, og hvilken læring kan tas fra prosjektet?»
- **Tema:**
- **Søkeord/nøkkelord:**

Tema og sentrale elementer

- **Problemstilling:** «På hvilken måte har usikkerhetsstyringen av Grøtsund-prosjektet blitt integrert i det daglige prosjektarbeidet, og hvilken læring kan tas fra prosjektet?»
- **Tema:** usikkerhetsstyring i det daglige prosjektarbeidet
- **Søkeord/nøkkelord:** usikkerhetsstyring, prosjektledelse, daglig prosjektarbeid

SOK-2209 Bacheloroppgave i samfunnsøkonomi

- **Tematikk:** samfunnsøkonomi og programmering
- **To sentrale søkeord:** sosial + tillit

Søkeord

- Sosial tillit, politisk tillit, tillitsfulle borgere, sosial kapital
- Social trust, political trust, trusting citizens, trust between citizens
 - Sosial kapitalteori (større teoretisk rammeverk)
- Folk flest er til å stole på. Sosial tillit i Norge fra 2002 til 2016 (Pettersen, M. P., 2019)

Avanserte søk

- Emne
- Tittel
- Forfatter
- Dato/år
- Type publikasjon
- Språk
- Forskningsfelt

Avanserte søk

- Hvor du søker (mitt bibliotek)
- Søkefiltre (felt og innhold)
- Materialtype
 - Bøker, artikler, tidsskrifter, avhandlinger, masteroppgaver etc.
 - Språket det verket er skrevet på
 - Årspenn
- Legg til ny linje eller nullstill

The screenshot shows an advanced search interface with the following elements:

- Navigation:** Tabs for "SØKEKRITERIER" (selected), "STREKKODESØK", and "ENKELT SØK".
- Search Scope:** A dropdown menu labeled "Du søker i:" with "Mitt bibliotek" selected.
- Search Filters (Søkefiltre):**
 - Field 1: "Alle felt" (dropdown), "inneholder" (operator), "sosial" (text input).
 - Field 2: "OG" (operator), "Alle felt" (dropdown), "inneholder" (operator), "tillit" (text input).
- Material Type (Materialtype):** A sidebar with filters for "Alle typer", "Språk", "Alle språk", "Utgivelsesår / Opprettelsesdato", and "Alle år".
- Actions:** Buttons for "+ LEGG TIL EN NY LINJE" and "↺ NULLSTILL".
- Summary:** A line indicating "→ Alle felt inneholder **sosial** OG Alle felt inneholder **tillit**".
- Search Button:** A blue button labeled "SØK" with a magnifying glass icon.

Søketeknikker

1. Fritekstsøk
2. Boolske søk
3. Frasesøk
4. Trunkering

Oria; søk på et tema

- Søk på en frase på norsk eller engelsk
- Lagre i mine favoritter (tegnestift)
- Søk i dokument
- Trunkering (*) – ordstammer
- Synonymer for valgte ord

Oria; søk på et tema

- Kombinasjoner (boolske operatører – AND, OR, NOT)
- Prøv ulike fraser og stikkord (frasesøk)
- Sjekk referanselister

Aktivitet: informasjonssøk

1. Utfør intuitive stikkordsøk om ditt valgte tema i Oria og/eller Google Scholar
2. Plukk ut en handfull av de mest relevante treffene og ta vare på dem
3. Noter deg synonymer til dine valgte søkestikkord fra de utvalgte kildene

Finne nøkkelord/søkeord

1. Identifiser hovedkonseptene i forskningsspørsmålet eller emnet ditt
2. Utfør noen enkle, intuitive søk ved å bruke de mest åpenbare nøkkelordene eller frasene
3. Identifiser noen relevante artikler fra disse søkene
4. Se på tittelord, sammendragsord og nøkkelord i disse artiklene, og se på hvordan de er indeksert i utvalgte referansedatabaser. Noter nøkkelord og emneoverskrifter
5. Bygg bedre nøkkelordsøk ved å bruke alle nøkkelordene du nå har

Justere treffmengden

Få treff? Forsøk en eller flere av disse forslagene:

- søk på mer generelle begrep/ord
- færre tema med AND mellom
- flere synonymer med OR mellom
- søk på både kontrollerte emneord og tekstord

Mange treff? Forsøk en eller flere av disse forslagene:

- søk på mer spesifikke begrep/ord
- legg til et ekstra tema med AND mellom
- færre synonymer med OR mellom
- avgrens til søk i tittel og abstract

Fritekstsøk og frasesøk

- **Fritekstsøk:** den vanligste søkemetoden og involverer at de valgte søkeordene matcher med innholdet, ordene i tittelen, sammendraget eller emneord.
- **Frasesøk:** dersom søkeuttrykket ditt inneholder flere ord, kan du plassere det i anførselstegn, for eksempel "samfunnsøkonomisk nytteverdi". Dette sikrer at frasen blir søkt etter som en enhet, og ikke som to separate ord.

Trunkering og emneordsøk

- **Trunkering:** utvider søket for å inkludere ordvarianter ved bruk av trunkeringstegnet, som oftest er en stjerne (*). For eksempel kan samfunn* fange opp varianter som samfunnet, samfunnsmessige, samfunnsøkonomiske osv.
- **Emneordsøk:** emneordlister også kalt thesaurus, inneholder en samling av standardiserte fagtermer som anvendes for å beskrive innholdet i et dokument.

Kombinere søkeord / boolske operatører

- AND / OG : for å koble sammen søkeord (men avgrenser treff)
- OR / ELLER : for å finne synonymer & relaterte begrep (øker treff)
- NOT / IKKE : fjerner treff med søkeordet (avgrenser treff)

Evalueringsskjema

- **Lenke til skjema:** skjema.uio.no/ubevalno
- **Underviser:** Samuel Arulanandam
- **Emnekode og tittel på kurs:** SOK-2209 (Referanseverktøy og litteratursøk workshop)
- **E-post:** saaru1686@uit.no